

Nr 290.

Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen med tillkännagivande, att i statsverkspropositionen bebådad framställning angående anslag till bidrag till barnhusen icke kommer att föreläggas riksdagen; given Stockholms slott den 10 maj 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, giva riksdagen tillkänna, att proposition i det i bilaga till årets statsverksproposition, femte huvudtiteln, punkt 95, omförmälda ärendet angående anslag till bidrag till barnhusen icke kommer att avlåtats till riksdagen.

GUSTAF.

Eije Mossberg.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 maj 1946.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, GJÖRES, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, ERICSSON, MOSSBERG.

Statsrådet Mossberg anför:

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under femte huvudtiteln, punkt 95, föreslagit riksdagen, att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till bidrag till barnhusen för budgetåret 1946/47 beräkna ett anslag av 115 900 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1946. 1 saml. Nr 290.

Vid anmälan av nämnda anslagsfråga framhöll jag, att i och med den revision av barnavårdslagstiftningen som genomförts per den 1 januari 1946 och vad härmed ägde samband, främst anställande vid länsstyrelserna av barnavårdsassistenter och direkt statlig bidragsgivning för anordnande och drift av barnhem, allmänna barnhusets uppgifter väsentligt minskat i omfattning. Med anledning härav hade viss undersökning igångsatts i fråga om barnhusens fortsatta verksamhet.

Jag anhåller nu att till fortsatt behandling få upptaga ifrågavarande anslagsspörsmål.

I statsverkspropositionen berörda undersökning avser dels frågan om karaktären och omfattningen av den barnavårdande verksamhet som allmänna barnhuset framgent skall bedriva, dels frågan, vilka rättsliga anspråk de barnhus som hittills erhållit bidrag från ifrågavarande anslag kunna göra gällande beträffande fortsatt bidragsgivning från staten.

Vad angår den första frågan uppdrog Kungl. Maj:t den 31 december 1945 åt direktionen över allmänna barnhuset att verkställa undersökning beträffande den verksamhet, som efter ikraftträdandet den 1 januari 1946 av lag angående ändring i barnavårdslagen ävensom ett flertal andra författningar i ämnet bör bedrivas av allmänna barnhuset, samt att inkomma med de förslag som föranledas av berörda undersökning. Denna undersökning har ännu icke slutförts.

Beträffande den andra frågan uppdrog Kungl. Maj:t den 25 januari 1946 åt f. d. justitierådet A. E. F. Sandström att i egenskap av sakkunnig inom socialdepartementet verkställa utredning av spörsmålet om den rättsliga ställning som tillkommer allmänna barnhuset i Stockholm, frimurarbarnhuset, Malmö barnhusfond och barnhuset i Lidköping. Utredningsmannen har i en promemoria den 7 maj 1946 redovisat berörda uppdrag. Resultatet kan sammanfattas så att i fråga om vissa poster under anslaget utredningsmannen icke funnit någon ovillkorlig rätt föreligga för barnhusen att komma i åtnjutande av bidrag och att i fråga om övriga poster, avseende allmänna barnhuset, den rätt allmänna barnhuset kan äga ansetts kunna indragas, när medlen icke längre äro erforderliga för det med barnhuset avsedda ändamålet. Promemorian har för yttrande remitterats till justitiekanslersämbetet, statskontoret och direktionen över allmänna barnhuset.

Med hänsyn till det anförda har jag ännu icke möjlighet att taga slutlig ställning till frågan, huruvida barnhusen kunna göra någon rätt till statsbidrag gällande. Ur saklig synpunkt bedömer jag läget så, att med den omläggning av samhällets barnavårdande verksamhet, som ägt rum, en sådan begränsning inträtt i allmänna barnhusets uppgift att, med hänsyn till de medel i övrigt som stå till förfogande för barnhuset, dess av anslaget utgående bidrag ej torde vara erforderligt för fullföljande av denna uppgift och att följaktligen sådana omständigheter föreligga som enligt utredningsmannen berättiga till indragning av anslaget. Under alla förhållanden synes allmänna barnhuset icke för nästa budgetår ha något oavvisligt behov av ifrågavarande bidrag för den begränsade verksamhet som för närvarande be-

drives av barnhuset. Bidragsgivningen i övrigt avser ändamål, som numera tillgodoses i annan ordning. Jag anser mig därför icke böra föreslå, att å riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisas anslag till bidrag till barnhusen. Därest det slutliga ställningstagandet i rättsfrågan skulle föranleda därtill, torde emellertid anslag för berörda ändamål få äskas å tilläggsstat till riksstaten för nästa budgetår.

Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte giva riksdagen tillkänna,

att proposition i det i bilaga till årets statsverksproposition, femte huvudtiteln, punkt 95, omförmälda ärendet angående anslag till bidrag till barnhusen icke kommer att avlåtas till riksdagen.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att skrivelse av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:

Stig Hammar.